

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2025 m. liepos 24 d. Nr. 21RE2-177 (AG2-144/16-2025)
Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Marinos Adomaitės, Vilijos Astrauskienės ir Lauros Bernikienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja), sekretoriaujant Laurai Tautkevičienei, dalyvaujant pareiškėjui X. Y., atsakovės Kretingos rajono savivaldybės administracijos atstovei P. A.,

2025 m. liepos 23 d. Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotolinio ryšio priemonėmis išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo X. Y. patikslintą skundą atsakovei Kretingos rajono savivaldybės administracijai dėl Kretingos rajono savivaldybės administracijos 2025 m. birželio 13 d. sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t è:

Komisijoje 2025 m. liepos 2 d. priimtas nagrinėti pareiškėjo X. Y. patikslintas skundas, kuriuo jis prašo:

1) panaikinti Kretingos rajono savivaldybės administracijos 2025 m. birželio 13 d. sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Sprendimas);

2) įpareigoti atsakovę iš naujo išnagrinėti pareiškėjo prašymą.

Patikslintame skunde pareiškėjas nurodo, kad 2025 m. gegužės 20 d. pateikė prašymą per SPI (pastaba, Paramos šeimai informacinė sistema, toliau – ir SPIS) programą socialinei pašalpai gauti (toliau – ir Prašymas). Prašymas buvo priimtas, atitiko reikalavimus. Pažymi, kad pareiškėjas buvo registruotas Užimtumo tarnyboje bedarbio statusu, jokie turto neturi, nurodo, kad pajamų už buvusius 3 (vasario, kovo, balandžio) mėnesius neturėjo. Paaškina, kad 2025 m. gegužės 19 d. įsidarbino, pirmąsias darbinės išmokas (duomenys neskelbtini) Eur gavo 2025 m. birželio 5 d. Pažymi, kad gegužės mėnesį pajamų neturėjo, apie tai informavo socialinę darbuotoją Z. T., išsiųsdamas jai prašymą apie išmokėtas darbinės išmokas.

Paaškina, kad 2025 m. birželio 13 d. buvo priimtas sprendimas Nr. (duomenys neskelbtini) neskirti socialinės pašalpos už laikotarpį nuo 2025 m. gegužės 1 d. iki 2025 m. rugpjūčio 1 d. Mano, kad šiuo Sprendimu buvo šiurkščiai pažeistos pareiškėjo teisės į socialinę apsaugą, kadangi 4 (vasario, kovo, balandžio, gegužės) mėnesius jokių pajamų neturėjo. Pažymi, kad į pareiškėjo SPIS programą buvo siuntinėjami vienas kitam prieštaraujantys duomenys. Mano, kad Sprendimas neteisėtas, nes Prašymas buvo parašytas gegužės mėnesį, o atsakymas gautas tik birželio mėnesį.

Posėdžio metu pareiškėjas prašė tenkinti patikslintą skundą jame nurodytų ir posėdžio metu išsakytų argumentų pagrindu.

Atsakovė Kretingos rajono savivaldybės administracija 2025 m. liepos 8 d. pateikė atsiliepimą į patikslintą skundą, išreikšdama nesutikimą su pareiškėjo patikslintu skundu.

Pažymi, kad vadovaudamasi Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos

nepasiturintiems gyventojams įstatymu (toliau – PSPNGĮ) ir Piniginės socialinės paramos teikimo nepasiturintiems Kretingos rajono savivaldybės gyventojams tvarkos aprašo (toliau – ir Aprašas), patvirtinto Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2015 m. vasario 27 d. sprendimu Nr. T2-36 (Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2018 m. rugsėjo 27 d. sprendimo Nr. T2-255 redakcija), 19 punktu, atsakovė 2025 m. birželio 13 d. priėmė sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl socialinės pašalpos skyrimo“, kuriuo pareiškėjo Prašymo netenkino.

Nurodo, kad pareiškėjui laikotarpiu nuo 2025 m. vasario 1 d. iki 2025 m. gegužės 1 d. buvo skirta socialinė (duomenys neskelbtini) Eur pašalpa. Paaiškina, kad pareiškėjas 2025 m. gegužės 13 d. sudarė terminuotą darbo sutartį su (duomenys neskelbtini) sutarties terminas iki 2025 m. rugpjūčio 19 d., darbo užmokestis (duomenys neskelbtini) Eur, neatskaičius mokesčių. Nurodo, kad (duomenys neskelbtini) už 2025 m. gegužės mėnesį pareiškėjui išmokėjo (duomenys neskelbtini) Eur darbo užmokestį. Teigia, kad atsakovė įvertino gautas pajamas už gegužės mėnesį, vadovaudamasi PSPNGĮ 6 straipsnio 2 punktu, (kai vidutinės pajamos tenkančios vienam iš bendrai gyvenančių asmenų arba vienam gyvenančiam asmeniui per mėnesį, viršija 1,1 valstybės remiamų pajamų dydį), pašalpos neskyrė. Pažymi, kad 1,1 valstybės remiamų pajamų dydis lygus 243,10 Eur vienam asmeniui. Nurodo, kad pareiškėjo gautos darbinės pajamos už gegužės mėnesį sudaro (duomenys neskelbtini) Eur, todėl viršija valstybės remiamų pajamų (243,10) Eur dydį, tokiu atveju minėtas įstatymas nenumato galimybės asmeniui skirti socialinę pašalpą.

Dėl pareiškėjo teiginio, kad gaunamos pajamos – vasario, kovo ir balandžio mėnesiais buvo lygios – (duomenys neskelbtini) Eur, atsakovė pažymi, kad už laikotarpį nuo 2025 m. vasario 1 d. iki 2025 m. gegužės 1 d., 2025 m. vasario 27 d. sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl socialinės pašalpos skyrimo“ pareiškėjui paskirta (duomenys neskelbtini) Eur socialinė pašalpa per mėnesį, mokant tris mėnesius iš eilės. Pažymi, kad asmeniui pradėjus dirbti vertinamos einamojo mėnesio iš darbo santykių gaunamos pajamos, todėl stabdomas paskirtas socialinės pašalpos mokėjimas.

Nurodo, kad pareiškėjo teiginys, jog atsakovės specialistės tyčiniiais veiksmais įtakojo Sprendimo priėmimą, neturi pagrindo, nes sprendimą formuoja ir pajamas apskaičiuoja pati SPIS, suvedus duomenis apie pareiškėjo gaunamas pajamas.

Pažymi, kad pareiškėjas patikslintame skunde nurodo jokių pagrįstų argumentų, patvirtinančių jo teisę gauti socialinę pašalpą už gegužės, birželio ir liepos mėnesius. Teisinis reguliavimas nenumato savivaldybei pareigos besąlygiškai tenkinti gyventojų prašymus dėl socialinių pašalpų skyrimo. Atkreipia dėmesį, kad pareiškėjo nesutikimas su Sprendimu negali būti laikomas pakankamu pagrindu tenkinti pareiškėjo Prašymą.

Atsakovė 2025 m. liepos 16 d. Komisijai pateikė papildomus paaiškinimus, kuriuose PSPNGĮ 18 straipsnio 1 dalies 2 punkto pagrindu, paaiškino, kad priimant skundžiamą Sprendimą, buvo vertinamos 2025 m. gegužės mėnesio pareiškėjo pajamos, pagal jo pateiktą darbo užmokesčio pažymą. Pažymėjo, kad socialinė pašalpa, gauta už 2025 m. vasario – balandžio mėnesius, vertinant pareiškėjo pajamas, nebuvo įskaitoma. Taip pat pažymėjo, kad vadovaujantis PSPNGĮ 17 straipsnio 2 dalies 1 punktu, apskaičiuojant pareiškėjo vidutinės mėnesio pajamas, gautas pagal darbo sutartį arba darbo santykiams prilygintų teisinių santykių pagrindu gautas pajamas, buvo išskaičiuota 20 procentų pajamų dalis, kaip vienam gyvenančiam asmeniui.

Paaiškino, jog remiantis PSPNGĮ 17 straipsnio 8 dalimi, pareiškėjo 2025 m. birželio mėnesį išmokėtos su darbo santykiais susijusios pajamos ((duomenys neskelbtini) Eur), vertinant Prašymą, įskaičiuotos kaip 2025 m. gegužės mėnesio pajamos.

Komisijos posėdžio metu atsakovės atstovė palaikė atsiliepiame išdėstyta pozicija, prašė patikslintą skundą atmesti kaip nepagrįstą. Pažymėjo, jog gavus darbo pajamas, socialinė pašalpa negali būti mokama.

Patikslintas skundas tenkintinas.

Nagrinėjamas administracinis ginčas kilo dėl Kretingos rajono savivaldybės administracijos 2025 m. birželio 13 d. sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl socialinės pašalpos skyrimo“

(minėta, toliau – ir Sprendimas), kuriuo pareiškėjui neskirta socialinė pašalpa už laikotarpį nuo 2025 m. gegužės 1 d. iki 2025 m. rugpjūčio 1 d., teisėtumo ir įpareigojimo atlikti veiksmus pagrįstumo.

Byloje nustatyta, kad Kretingos rajono savivaldybės administracijos 2025 m. vasario 27 d. sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) pareiškėjui buvo skirta ((duomenys neskelbtini) Eur mėnesiui) socialinė pašalpa už laikotarpį nuo 2025 m. vasario 1 d. iki 2025 m. gegužės 1 d.

Rašytine bylos medžiaga nustatyta, jog 2025 m. gegužės 20 d. pareiškėjas Kretingos rajono savivaldybės administracijai elektroniniu būdu pateikė prašymą-paraišką piniginei socialinei paramai gauti, prašydamas skirti socialinę pašalpą 2025 m. gegužės, birželio, liepos mėnesiais (minėta, toliau – ir Prašymas). Pareiškėjas Prašyme patvirtino, kad paskutinį kartą pateikta informacija, reikalinga piniginei socialinei paramai gauti, nepasikeitė, ir jos tikslinti nereikia.

Kretingos rajono savivaldybės administracijos Darbėnų seniūnijos 2025 m. birželio 13 d. sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl socialinės pašalpos skyrimo“ nuspręsta neskirti socialinės pašalpos pareiškėjui už laikotarpį nuo 2025 m. gegužės 1 d. iki 2025 m. rugpjūčio 1 d. Sprendime nurodyta neskyrimo priežastis: PSPNGĮ 6 straipsnio 2 punktas (vidutinės pajamos, tenkančios vienam iš bendrai gyvenančių asmenų arba vienam gyvenančiam asmeniui per mėnesį, viršija 1,1 valstybės remiamų pajamų dydį). Sprendime taip pat nurodyta, kad vidutinės bendrai gyvenančių asmenų pajamos per mėnesį (imant 3 mėnesius iki kreipimosi pajamas) – 0,00 Eur. Vidutinės vieno asmens pajamos per mėnesį – 0,00 Eur. Pašalpos mokėjimo vienam gyvenančiam asmeniui trukmė (nuo 2020 m. birželio 1 d.) 3 mėnesiai.

Pareiškėjas nesutinka su priimtu Sprendimu, argumentuodamas, jog už 2025 m. gegužės mėnesį negavo jokių pajamų, o darbo pajamos, gautos 2025 m. birželio mėn., nepagrįstai atsakovės įskaitytos į gegužės mėn. pajamas.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (minėta, toliau – ir VAI), Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas (minėta, toliau – ir PSPNGĮ) (akto redakcija, galiojanti nuo 2024 m. liepos 25 d.), Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (toliau – ir Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklės), Piniginės socialinės paramos teikimo nepasiturintiems Kretingos rajono savivaldybės gyventojams tvarkos aprašas, patvirtintas Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2015 m. vasario 27 d. sprendimu Nr. T-36 (minėta, toliau – ir Aprašas) (suvestinė redakcija, galiojanti nuo 2025 m. kovo 29 d.).

Vadovaujantis VAI, atsakovė laikytina viešojo administravimo subjektu, kurios veiklai taikytinos VAI normos, kurios, be kita ko, garantuoja teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą, nustato viešojo administravimo principus, tarp jų ir išsamumo principą, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį (VAI 1 straipsnio 1 dalis, 3 straipsnio 5 punktas). Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai įpareigoti nagrinėti pagal Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisykles, numatančias pareigą į prašymą ar skundą atsakyti atsižvelgiant į jo turinį (VAI 11 straipsnio 1 dalis, Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių 45 punktas).

PSPNGĮ paskirtis – nustatyti piniginės socialinės paramos teikimo principus, finansavimo šaltinius, piniginę socialinę paramą gaunančių asmenų teises ir pareigas, taip pat piniginės socialinės paramos, teikiamos nepasiturintiems gyventojams, kai suaugę asmenys yra išnaudoję visas kitų pajamų gavimo galimybes, rūšis, jų dydžius ir teikimo sąlygas (1 straipsnio 1 dalis). Šio įstatymo 3 straipsnyje įtvirtinti piniginės socialinės paramos teikimo principai, vienas iš jų – socialinio teisingumo ir veiksmingumo principas, kuris reiškia, kad piniginė socialinė parama teikiama siekiant sudaryti sąlygas gauti paramą tada, kada jos labiausiai reikia, padėti išvengti skurdo spąstų ir racionaliai naudoti turimus išteklius. Pagal šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalį, piniginę socialinę paramą savivaldybės teikia vykdydamos savarankiškąją savivaldybių funkciją, kuri yra finansuojama iš savivaldybių biudžeto lėšų.

Piniginės socialinės paramos rūšys yra socialinė pašalpa ir būsto šildymo išlaidų, geriamo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijos (5 straipsnis). PSPNGĮ 20 straipsnyje nustatyta, kad dėl piniginės socialinės paramos asmenys kreipiasi į vietos savivaldybės administraciją, pateikdami nustatytos formos prašymą–paraišką, kitus šiame straipsnyje nurodytus dokumentus bei piniginės socialinės paramos skyrimui ir apskaičiavimui būtinus duomenis. Prie prašymo-paraiškos pridedamos bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens pažymos apie šio įstatymo 17 straipsnyje nurodytas pajamas, gautas per 3 praėjusius mėnesius iki mėnesio, nuo kurio skiriama piniginė socialinė parama, arba, jeigu pajamų šaltinis yra pasikeitęs arba tą mėnesį, nuo kurio skiriama piniginė socialinė parama, yra gauta vienkartinė išmoka ar iš karto už du ir daugiau mėnesių išmokėtos kas mėnesį gaunamos pajamos, pajamas to mėnesio, nuo kurio skiriama piniginė socialinė parama, išskyrus atvejus, kai savivaldybės administracija duomenis gauna iš valstybės ir žinybinių registru bei valstybės informacinių sistemų. Visų prašyme-paraiškoje pateiktų duomenų teisingumą prašymą-paraišką pateikęs asmuo patvirtina savo parašu (20 straipsnio 3 dalis).

Teisę į socialinę pašalpą turi bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo, jeigu kreipimosi dėl socialinės pašalpos metu atitinka visus PSPNGĮ 6 straipsnyje nurodytus reikalavimus: 1) bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybės teise turimo turto, nurodyto šio įstatymo 14 straipsnyje, vertė neviršija turto vertės normatyvo. Jeigu bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybės teise turimo turto, nurodyto šio įstatymo 14 straipsnyje, vertė viršija turto vertės normatyvą, nustatant teisę į socialinę pašalpą, kai kreiptasi pirmą kartą arba praėjus ne mažiau kaip 24 mėnesiams nuo paskutinio mėnesio, už kurį socialinė pašalpa buvo paskirta, šis reikalavimas 3 mėnesius netaikomas; 2) vidutinės pajamos, nurodytos ir apskaičiuotos pagal šio įstatymo 17 ir 18 straipsnius, tenkančios vienam iš bendrai gyvenančių asmenų arba vienam gyvenančiam asmeniui per mėnesį, yra mažesnės kaip 1,1 valstybės remiamų pajamų dydžio; 3) kiekvienas vyresnis kaip 18 metų bendrai gyvenantis asmuo, vienas gyvenantis asmuo arba vaikas (įvaikis) nuo 16 iki 18 metų atitinka bent vieną iš šio įstatymo 8 straipsnyje nurodytų sąlygų, kurioms esant bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į piniginę socialinę paramą.

Šioje byloje ginčo dėl aplinkybės, jog pareiškėjas atitinka PSPNGĮ 6 straipsnio 1 ir 3 punktų reikalavimus, nėra. Spręstina, ar atsakovė pagrįstai nustatė faktinę aplinkybę, jog pareiškėjas neatitinka PSPNGĮ 6 straipsnio 2 punkte nustatyto reikalavimo, susijusio su pajamų dydžiu, teisei į socialinę pašalpą atsirasti.

Sprendžiant dėl vidutinių pajamų dydžio, aktualios nuostatos, numatytos PSPNGĮ 17 ir 18 straipsniuose. PSPNGĮ 17 straipsnio 1 dalies 1 punkte numatyta, kad skiriant piniginę socialinę paramą, įskaitomos visų bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens gaunamos pajamos pagal darbo sutartį arba darbo santykiams prilygintų teisinių santykių pagrindu gautos pajamos, įskaitant dienpinigius, butpinigius, maistpinigius ir kitas pajamas (išskyrus asmenų iki 18 metų pajamas ir pajamas, gautas už darbą apygardų, savivaldybių rinkimų komisijose, apylinkių rinkimų komisijose, savivaldybių referendumo komisijose, apylinkių referendumo komisijose). Pagal PSPNGĮ 17 straipsnio 1 dalies 12 punktą, skiriant piniginę socialinę paramą, įskaitomos visų bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens socialinio pobūdžio pajamos (išskyrus vienkartinės išmokas ir (ar) pašalpas, mokamas iš valstybės, Valstybinio socialinio draudimo fondo ar savivaldybių biudžetų, socialinę paramą, skiriamą kitais šiame įstatyme nenumatytais atvejais ir mokamą iš savivaldybių biudžetų, išmoka, mokamas pagal Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymą ir (ar) iš Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo, darbdavio mokamas vienkartinės išmokas ir (ar) pašalpas bei kas mėnesį gaunamas socialinio pobūdžio pajamas: vienišo asmens išmoka, mokamas pagal Lietuvos Respublikos vienišo asmens išmokos įstatymą; transporto išlaidų kompensacijas neįgaliesiems; kompensacijas donorams; pagalbos pinigais, mokamus pagal Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymą; išmoką vaikui, globos (rūpybos) išmokos tikslinį priedą, vaiko laikinosios priežiūros išmoką, mokamus pagal Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymą; būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją, mokamą pagal Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymą; tikslines kompensacijas ir tikslinį priedą, mokamus pagal Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymą).

PSPNGĮ 17 straipsnio 2 dalies 2 papunktyje numatyta, kad apskaičiuojant šio straipsnio 1 dalyje nurodytas vidutines mėnesio pajamas, į bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens pajamas neįskaitoma šio straipsnio 1 dalies 1, 7, 71 ir 23 punktuose nurodytų pajamų dalis 20 procentų – bendrai gyvenantiems asmenims, neauginantiems vaikų (įvaikių), arba vienam gyvenančiam asmeniui. Skiriant socialinę pašalpą, kompensacijos ir socialinė pašalpa, taip pat papildomai mokama socialinė pašalpa į bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens pajamas neįskaitomos (PSPNGĮ 17 straipsnio 5 dalis).

PSPNGĮ 18 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens mėnesio pajamos socialinei pašalpai gauti apskaičiuojamos: pagal vidutines 3 praėjusių mėnesių iki mėnesio, nuo kurio skiriama socialinė pašalpa, pajamas, nurodytas šio įstatymo 17 straipsnyje; pagal mėnesio, nuo kurio skiriama socialinė pašalpa, pajamas, jeigu bent vieno iš bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens pajamų šaltinis, palyginti su 3 praėjusiais mėnesiais, pasikeitė arba tą mėnesį, nuo kurio skiriama socialinė pašalpa, yra gauta vienkartinė išmoka (premija, vienkartinė netekto darbingumo kompensacija, išeitinė išmoka, išmokėta nutraukus darbo sutartį, išeitinė išmoka atleidžiamam iš pareigų valstybės tarnautojui ir kitos faktiškai gautos vienkartinės pajamos, išskyrus kompensaciją už nepanaudotas atostogas) ar iš karto už 2 ir daugiau mėnesių išmokėtos kas mėnesį gaunamos pajamos arba pasikeitė bendrai gyvenančių asmenų sudėtis ar vieno gyvenančio asmens šeiminė padėtis (18 straipsnio 1 dalies 2 punktas).

Socialinė pašalpa skiriama 3 mėnesiams nuo prašymo-paraiškos pateikimo mėnesio pirmos dienos, jeigu kreipimosi ir sprendimo priėmimo metu bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į šią pašalpą (21 straipsnio 1 dalis). Pasibaigus paskirtos socialinės pašalpos teikimo laikotarpiui, dėl tolesnio jos skyrimo bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę kreiptis per 2 mėnesius su prašymu-paraiška ir pateikti naujus dokumentus ir duomenis apie bendrai gyvenančius asmenis arba vieną gyvenančią asmenį bei jų (jo) pajamas. Socialinė pašalpa skiriama nuo prašymą-paraišką pateikusio asmens nurodyto vieno iš 2 mėnesių, einančių po socialinės pašalpos gavimo laikotarpio pabaigos, jeigu bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo kreipimosi dėl socialinės pašalpos ir sprendimo priėmimo metu, taip pat laikotarpiu, už kurį skiriama socialinė pašalpa, turi teisę gauti socialinę pašalpą (21 straipsnio 2 dalis).

Piniginė socialinė parama gali būti skiriama trumpesniai negu 3 mėnesių laikotarpiui, jeigu yra žinoma, kad per tą laikotarpį bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo neteks teisės į piniginę socialinę paramą arba piniginės socialinės paramos dydis pasikeis (dėl bendrai gyvenančių asmenų sudėties arba vieno gyvenančio asmens šeiminės padėties, pajamų šaltinio (bet ne jo dydžio) pasikeitimo, bendrai gyvenančiam asmeniui arba vienam gyvenančiam asmeniui pradėjus gauti ilgalaikės socialinės globos paslaugas socialinės globos įstaigoje ir kita) (21 straipsnio 8 punktas).

PSPNGĮ 21 straipsnio 10 dalis numato, jeigu dėl piniginės socialinės paramos kreipiamasi tą mėnesį, kurį pasikeičia bent vieno iš bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens pajamų šaltinis arba yra gauta vienkartinė išmoka ar už 2 ar daugiau mėnesių iš karto išmokėtos kas mėnesį gaunamos pajamos, piniginė socialinė parama bendrai gyvenantiems asmenims arba vienam gyvenančiam asmeniui skiriama tik tam mėnesiui. Sprendimas dėl piniginės socialinės paramos skyrimo priimamas nurodant šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalies sąlygą (sąlygas), kuriai (kurioms) esant paskirta piniginė socialinė parama, ne vėliau kaip per mėnesį nuo prašymo-paraiškos ir visų reikalingų dokumentų gavimo dienos savivaldybės mero nustatyta tvarka (21 straipsnio 14 punktas). Prašymą-paraišką pateikęs asmuo apie priimtą sprendimą dėl piniginės socialinės paramos skyrimo ar neskyrimo yra informuojamas asmens prašyme-paraiškoje nurodytu informavimo būdu ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos. Jeigu piniginė socialinė parama neskiriama, nurodoma neskyrimo priežastis ir šio sprendimo apskundimo tvarka. Pateikti dokumentai gražinami prašymą-paraišką pateikusiam asmeniui, o jo byloje paliekamos šių dokumentų kopijos (21 straipsnio 15 dalis).

Aprašas reglamentuoja PSPNGĮ nustatytos piniginės socialinės paramos teikimo pagrindus ir šios paramos teikimą Kretingos rajono savivaldybės teritorijoje gyvenamąją vietą deklaravusiems ar besinuomojantiems būstą asmenims, arba įtrauktiems į gyvenamosios vietos nedeklaravusių

asmenų apskaitą, arba nedeklaravusiems gyvenamosios vietos ir neįtrauktiems į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą, pagal faktinę gyvenamąją vietą (2 punktas).

Aprašo 5.3 punkte numatyta, kad dėl piniginės socialinės paramos skyrimo bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo, kuris gyvena Kretingos rajono kaimo vietovėse, (toliau – nepasiturintys gyventojai) kreipiasi pagal deklaruotą ar faktinę gyvenamąją vietą į seniūnijas. Prie prašymo-paraiškos be kitų dokumentų pridedamos bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens pažymos apie Įstatymo (*pastaba*, PSPNGĮ) 17 straipsnyje nurodytas pajamas, gautas per 3 praėjusius mėnesius iki mėnesio, nuo kurio skiriama piniginė socialinė parama, arba, jeigu pajamų šaltinis yra pasikeitęs arba tą mėnesį, nuo kurio skiriama piniginė socialinė parama, yra gauta vienkartinė išmoka ar iš karto už du ir daugiau mėnesių išmokėtos kas mėnesį gaunamos pajamos, pajamas to mėnesio, nuo kurio skiriama piniginė socialinė parama, išskyrus atvejus, kai administracija duomenis gauna iš valstybės ir žinybinių registrų bei valstybės informacinių sistemų. Visų prašyme-paraiškoje pateiktų duomenų teisingumą prašymą-paraišką pateikęs asmuo patvirtina savo parašu (7 punktas). Socialinės paramos skyriaus ir seniūnijų specialistai gautą prašymą-paraišką užregistruoja socialinių išmokų ir apskaitos sistemoje „Parama“ prašymo-paraiškos pateikimo dieną ir prašymą-paraišką pateikusiam asmeniui įteikia informacinį lapelį. Informuoja pareiškėją apie priimtų sprendimų dėl paramos skyrimo ar neskyrimo teikimo būdus, prašyme nurodant vieną iš jų: telefonu, elektroniniu paštu, paštu. Pareiškėją pasirašytinai supažindina su jo teisėmis ir pareigomis (8 punktas). Kreipimosi dėl piniginės socialinės paramos diena laikoma diena, kurią priimtas prašymas-paraiška (9 punktas).

Kreipiantis dėl piniginės socialinės paramos skyrimo, prie prašymo-paraiškos, atsižvelgiant į aplinkybes, lemiančias bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens teisę į piniginę socialinę paramą, pateikiama pažyma (pažymos) apie priskaičiuotą ir išmokėtą darbo užmokestį (formą tvirtina Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras) (12.2 papunktis). Piniginės socialinė parama skiriama, kai nepasiturintys gyventojai atitinka PSPNGĮ 6 straipsnyje, 7 straipsnyje ir 8 straipsnyje nurodytus reikalavimus, kuriems esant jie turi teisę į paramą (19 punktas).

Sprendimas dėl piniginės socialinės paramos skyrimo priimamas ne vėliau kaip per mėnesį nuo prašymo-paraiškos ir visų reikalingų dokumentų gavimo dienos. Kai sprendimo priėmimo terminas turi įtakos kitos paramos teikimui (dėl teisės į kreditą, paimto daugiabučiui namui atnaujinti, ir palūkanų apmokėjimą, dėl teisės socialinei stipendijai gauti ir kita), sprendimas dėl paramos skyrimo priimamas ne vėliau kaip 10 dienų nuo prašymo-paraiškos ir visų reikalingų dokumentų gavimo dienos (20 punktas). Nepasiturinčių gyventojų vidutinės pajamos apskaičiuoja ir teisę į paramą nustato Socialinės paramos skyriaus ir seniūnijų specialistai (21 punktas). Sprendimus skirti piniginę socialinę paramą nepasiturintiems gyventojams pasirašo Socialinės paramos skyriaus vedėjas, seniūnijų seniūnai (22 punktas). Paramos teikimas nutraukiamas, kai paramos teikimo laikotarpiu nustatomas faktas, kad asmuo nebeatitinka sąlygų, kurioms esant buvo nustatyta teisė į paramą (Aprašo 31 punktas).

Apibendrinant aukščiau nurodytas teisės normas, sprendžiama, jog teisei į socialinę pašalpą atsirasti privaloma sąlyga: vidutinės pajamos, nurodytos ir apskaičiuotos pagal šio įstatymo 17 ir 18 straipsnius, tenkančios vienam iš bendrai gyvenančių asmenų arba vienam gyvenančiam asmeniui per mėnesį, turi būti mažesnės kaip 1,1 valstybės remiamų pajamų dydžio.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. gruodžio 30 nutarimu Nr. 1095 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. lapkričio 5 d. nutarimo Nr. 1206 „Dėl socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių dydžių patvirtinimo“ pakeitimo“ valstybės remiamų pajamų dydis (toliau – ir VRP) nuo 2025 m. sausio 1 d. nustatytas – 221 Eur.

PSPNGĮ 18 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta, kad <...> vieno gyvenančio asmens mėnesio pajamos socialinei pašalpai gauti apskaičiuojamos: <...> pagal mėnesio, nuo kurio skiriama socialinė pašalpa, pajamas, jeigu <...> vieno gyvenančio asmens pajamų šaltinis, palyginti su 3 praėjusiais mėnesiais, pasikeitė.

Minėta, kad atsakovės 2025 m. vasario 27 d. sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) pareiškėjui buvo skirta ((duomenys neskelbtini) Eur mėnesiui) socialinė pašalpa už laikotarpį nuo 2025 m. vasario 1 d. iki 2025 m. gegužės 1 d. Pareiškėjas buvo registruotas Užimtumo tarnyboje

bedarbio statusu, tačiau nuo 2025 m. gegužės 13 d. sudarė darbo sutartį su (duomenys neskelbtini). Šios sutarties 9 punkte numatyta, kad sutartis įsigaliojo 2025 m. gegužės 19 d., pagal sutarties 10 punktą, darbuotojas pradeda dirbti nuo 2025 m. gegužės 19 d. Pagal sutarties 1.4 punktą, darbdavys įsipareigojo mokėti pareiškėjui kas mėnesį (duomenys neskelbtini) Eur (neatskaičius privalomų mokesčių) darbo užmokesį. Į bylą pateikta (duomenys neskelbtini) 2025 m. birželio 5 d. išduota pažyma apie pareiškėjui apskaičiuotą ir išmokėtą darbo užmokesį bei kitas išmokas patvirtinta, kad pareiškėjui 2025 m. birželio 5 d. buvo išmokėta (duomenys neskelbtini) Eur darbo užmokesčio suma už 2025 m. gegužės mėnesį. Iš skundžiamo Sprendimo turinio nėra aišku, kaip šios aplinkybės įvertintos sprendžiant dėl pareiškėjo teisės į socialinę pašalpą. Jei atsakovė šias aplinkybes vertino kaip pareiškėjo pajamų šaltinio pasikeitimą, turėjo nurodyti tiek aktualią ginčo situacijai taikytiną teisės normą, tiek ir aktualias faktines aplinkybes.

Komisija, įvertinusi byloje nustatytas faktines aplinkybes, pareiškėjo patikslinto skundo argumentus, skundžiamo Sprendimo turinį, vadovaudamasi aukščiau išdėstytais teisės normomis, sprendžia, jog pareiškėjui pagrįstai kyla abejonė dėl Sprendimo teisėtumo, kadangi skundžiamame Sprendime nėra išdėstytos ir vertintos faktinės aplinkybės, turėjusios įtakos skundžiamo Sprendimo priėmimui. Kaip minėta, skundžiamame Sprendime nurodyta, jog pareiškėjui socialinė pašalpa neskiriama PSPNGĮ 6 straipsnio 2 punkto pagrindu, kai vidutinės pajamos, tenkančios vienam iš bendrai gyvenančių asmenų arba vienam gyvenančiam asmeniui per mėnesį, viršija 1,1 valstybės remiamų pajamų dydį, tačiau Sprendime nenurodytos jokios nustatytos faktinės aplinkybės, lėmusios atsakovės sprendimą neskirti socialinės pašalpos pareiškėjui. Priešingai, Sprendime nurodoma, kad vidutinės bendrai gyvenančių asmenų pajamos per mėnesį (imant 3 mėnesių iki kreipimosi pajamas) yra (duomenys neskelbtini) Eur. Vidutinės vieno asmens pajamos per mėnesį – (duomenys neskelbtini) Eur. Pašalpos mokėjimo vienam gyvenančiam asmeniui trukmė (nuo 2020 m. birželio 1 d.) – 3 mėnesiai (*pastaba*, klaidingai nurodyta data). Komisija, įvertinusi skundžiamo Sprendimo turinį, sprendžia, kad nėra aišku, kokių faktinių aplinkybių pagrindu atsakovė sprendė, kad pareiškėjo vidutinės pajamos, tenkančios vienam gyvenančiam asmeniui per mėnesį, viršija 1,1 valstybės remiamų pajamų dydį. Priešingai, iš Sprendimo turinio darytina išvada, kad pareiškėjo pajamos buvo lygios 0,00 Eur, ir atsakovė nepagrįstai taikė PSPNGĮ 6 straipsnio 2 punkto nuostatą, kurių pagrindu atsisakė pareiškėjui skirti socialinę pašalpą. Pažymėtina, kad atsakovė, kaip viešojo administravimo subjektas, Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių 45 punktu yra įpareigotas asmenų prašymus ir skundus nagrinėti ir į juos atsakyti atsižvelgiant į jų turinį, kaip tai numatyta VAĮ nuostatomis.

Išanalizavusi Sprendimo turinį, Komisija sprendžia, jog jame neatsispindi nustatytos faktinės aplinkybės, teisinis reguliavimas nesusietas su aktualiomis faktinėmis aplinkybėmis. Iš Sprendimo turinio nėra aišku, kaip buvo skaičiuojamos pareiškėjo pajamos, taip pat neaišku, kodėl pareiškėjui socialinė pašalpa nebuvo skirta už 2025 m. gegužės, birželio, liepos mėnesius. Atsakovė privalo nustatyti ir taikyti ginčui aktualų teisinį reguliavimą, šiuo atveju – susijusį su pajamų socialinei paramai gauti skaičiavimu (tiek ir susijusį su terminu, pagal kurį sprendžiama dėl teisės atsiradimo, nuo kurio skaičiuojamos pajamos socialinei pašalpai gauti, tiek ir dėl tam tikros pajamų dalies neįskaitymo, tiek ir dėl darbo užmokesčio faktinio gavimo laikotarpio įvertinimo ir įskaitymo į gautas pajamas už konkretų laikotarpį).

VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktuose nustatyta, kad administraciniame sprendime, be kita ko, turi būti nurodyta administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; administracinio sprendimo motyvai. Teisėjų kolegija pažymi, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, aiškindamas VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktuose įtvirtintą nuostatą, yra pažymėjęs, kad individualiame administraciniame akte motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Akte turėtų būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi, priimdamas administracinį aktą (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2018 m. balandžio 13 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1470-756/2018; 2019 m. kovo 28 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-432-502/2019; 2021 m. rugsėjo 15 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A-2099-602/2021). Ši teisės norma yra siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės

aktų reikalavimų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2020 m. lapkričio 11 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1548-629/2020; 2021 m. spalio 6 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-2422-602/2021). Individualiam administraciniam aktui taip pat yra keliamas motyvuotumo reikalavimas. Administracinio sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas.

Sprendime deklaratyviai nurodyta PSPNGĮ 6 straipsnio 2 punkto nuostata, tačiau plačiau nepaaiškinta, kodėl skiriant socialinę pašalpą pareiškėjui, buvo skaičiuojamos tik vieno mėnesio pajamos ir kokios, nepaaiškinta, kodėl birželio mėnesio pajamos vertintos kaip gegužės mėn. gautos pajamos. Taip pat nepaaiškinta, kodėl vertinant pareiškėjo darbinės mėnesio pajamas, buvo išskaičiuota 20 proc. pajamų dalis, kaip vienam gyvenančiam asmeniui. Šiuos argumentus atsakovė dėsto atsiliepime ir papildomame paaiškinime. Atsakovė papildomame rašytiniame paaiškinime taip pat pateikia PSPNGĮ 17 straipsnio 8 dalies nuostatas, pagrįsdama, kokios pajamos įskaitomos į pajamas tų mėnesių, už kuriuos jos paskirtos, bei nurodo faktines aplinkybes, kurių pagrindu pareiškėjui 2025 m. birželio mėnesį išmokėtos su darbo santykiais susijusios pajamos ((duomenys neskelbtini) Eur), vertinant prašymą-paraišką, įskaičiuotos kaip 2025 m. gegužės mėnesio pajamas.

Pagal administracinių teismų praktiką administracinio akto priėmimo motyvai pagal įstatymą privalo būti nurodomi pačiame administraciniame akte. Skundžiamo sprendimo priėmimo motyvų nurodymas teismo (šiuo atveju Komisijos) proceso metu neturi būti vertinamas ir nedaro įtakos nemotyvuoto sprendimo teisėtumui (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013 m. birželio 13 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-940/2013; 2015 m. sausio 8 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1-502/2015). Teismas (šiuo atveju Komisija) nėra įgalintas atsižvelgti į skundžiamų teisės aktų priėmimo pagrindų papildymus, teikiamus atsiliepimų ar kitokių procesinių veiksnių metu, jei tie papildymai savo esme yra visiškai nauji teisės aktų priėmimo pagrindimo pagrindai. Priešingu atveju teisminės gynybos besikreipusiam asmeniui taptų sunku apsiginti, o teismui (šiuo atveju Komisijai) – apibrėžti bylos nagrinėjimo ribas bei priimti sprendimą (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2014 m. balandžio 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-1068/2014, 2021 m. liepos 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1668-789/2021, 2025 m. vasario 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-480-821/2025 ir kt.). Vadovaujantis aptartu Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išaiškinimu, atsakovės vėliau teikti argumentai atsiliepime bei papildomame paaiškinime negali būti vertinami kaip sprendimo motyvai.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, akivaizdu, kad buvo pažeisti VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktai, taip pat VAĮ 3 straipsnio 5 punkte įtvirtintas išsamumo principas, numatantis viešojo administravimo subjekto pareigą į prašymą ar skundą atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodant visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį.

Pasisakant dėl pareiškėjo patikslinto skundo argumento, jog Prašymas nebuvo išnagrinėtas laiku (prašymas-paraiška skirti socialinę pašalpą buvo parašytas gegužės mėnesį, o atsakymą gavo tik birželio mėnesį), atkreiptinas dėmesys, jog pagal bylos duomenis, pareiškėjas prašymą-paraišką atsakovei pateikė 2025 m. gegužės 20 d., skundžiamas Sprendimas priimtas 2025 m. birželio 13 d. PSPNGĮ 21 straipsnio 14 punkte numatyta, kad sprendimas dėl piniginių socialinės paramos skyrimo priimamas <...> ne vėliau kaip per mėnesį nuo prašymo-paraiškos ir visų reikalingų dokumentų gavimo dienos savivaldybės mero nustatyta tvarka. Aprašo 20 punkte numatyta, kad sprendimas dėl piniginių socialinės paramos skyrimo priimamas ne vėliau kaip per mėnesį nuo prašymo-paraiškos ir visų reikalingų dokumentų gavimo dienos <...>. Atsižvelgiant į galiojantį teisinį reglamentavimą, Komisija vertina, kad ginčijamas Sprendimas priimtas nepažeidžiant PSPNGĮ 21 straipsnio 14 punkto ir Aprašo 20 punkto nuostatų, t. y. priimtas nepraleidus vieno mėnesio termino, todėl pareiškėjo argumentas dėl prašymo-paraiškos pateikimo ir atsakymo į jį gavimo skirtingais mėnesiais atmetamas.

Komisija atsižvelgdama į visa tai, kas išdėstyta, daro išvadą, jog skundžiamame Sprendime teisinio reglamentavimo išdėstymas yra nepakankamas, neaiškus, todėl sprendina, jog Sprendimo

trūkumai yra esminiai, t. y. skundžiamas Sprendimas neatitinka VAI 10 straipsnio 5 dalies 5, 6 punktų reikalavimų, yra neteisėtas ir nepagrįstas, todėl naikintinas.

Nagrinėjamoje byloje pareiškėjas išvestiniu patikslinto skundo reikalavimu taip pat prašo įpareigoti atsakovę iš naujo išnagrinėti pareiškėjo Prašymą.

Atsižvelgiant į tai, kad skundžiamas Sprendimas naikinamas, todėl išvestinis patikslinto skundo reikalavimas tenkintinas ir atsakovė įpareigotina teisės aktų nustatyta tvarka iš naujo išnagrinėti pareiškėjo Prašymą, priimti naują VAI 10 straipsnio 5 dalyje numatytus reikalavimus atitinkantį administracinį sprendimą.

Pažymėtina ir tai, kad Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje yra konstatuota, jog teismo sprendimas, kuriuo buvo panaikintas viešojo administravimo subjekto priimtas aktas dėl to, kad jame nėra aiškūs jo priėmimo motyvai, nereiškia, jog viešojo administravimo subjektas yra įpareigojamas priimti priešingą sprendimą – šiuo atveju viešojo administravimo subjektas gali priimti bet kokį sprendimą (ir tokį patį, koks buvo priimtas anksčiau), tačiau jame turi būti aiškiai nurodyti tokio sprendimo priėmimo motyvai (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2018 m. gruodžio 5 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1240-556/2018 ir kt.).

Nustatytų teisinių ir faktinių aplinkybių pagrindu pareiškėjo patikslintas skundas tenkintinas.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjo X. Y. patikslintą skundą tenkinti.

Panaikinti Kretingos rajono savivaldybės administracijos 2025 m. birželio 13 d. sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl socialinės pašalpos skyrimo“.

Įpareigoti Kretingos rajono savivaldybės administraciją iš naujo išnagrinėti pareiškėjo prašymą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Laura Bernikienė

Komisijos narės

Marina Adomaitė

Vilija Astrauskienė